

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 21 sierpnia 2017 r.

WPS-IV.862.1.7.2017.RJ

**Pan
Krzysztof Wasilewski
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Sochaczewie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 10 ust. 1 oraz art. 111 i 112 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r. poz. 1065 z późn. zm.), kontrolerzy: Radosław Jałocha – inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu kontrolującego oraz Justyna Jabłońska – starszy inspektor wojewódzki, przeprowadzili w dniach 21 - 22 czerwca 2017 r. kontrolę problemową w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sochaczewie, ul. Kusocińskiego 11, 96-500 Sochaczew. Przedmiot kontroli obejmował zbadanie prawidłowości wydawania decyzji w trybie art. 132, art. 145, art. 154 oraz art. 155 kodeksu postępowania administracyjnego. Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2016 r. Do kontroli wybrano następującą liczbę akt:

- akta spraw, w których zastosowane zostały przepisy art. 132 kpa – 17 sztuk akt, co stanowi 100% całości dokumentacji,
- akta spraw, w których zastosowane zostały przepisy art. 145 kpa – 25 sztuk akt z ogólnej liczby 126 akt (20% całości dokumentacji),
- akta spraw, w których zastosowane zostały przepisy art. 154 kpa – 4 sztuki, co stanowi 100% całości dokumentacji,
- akta spraw, w których zastosowane zostały przepisy art. 154 kpa – 11 sztuk akt z ogólnej liczby 22 akt (50% całości dokumentacji).

Przeprowadzenie kontroli miało na celu zbadanie m.in.:

- prawidłowości zastosowania w poszczególnych sprawach trybów z art. 132 oraz 145 kpa,
- zasadności stosowania ww. trybów (czy istniały podstawy do wydania decyzji administracyjnej na podstawie danych przepisów kpa),

- prawidłowości kompletowania dokumentacji i gromadzenia dowodów niezbędnych do ustalenia przesłanek do zastosowania kontrolowanych trybów weryfikacji wcześniej wydanych decyzji,
- terminowości wydawania decyzji,
- zgodności wydawanych decyzji z obowiązującymi w danym zakresie przepisami prawa,
- podstaw do uwzględnienia żądań strony zawartych w odwołaniu i skorzystania przez organ z prawa do zmiany bądź uchylenia własnej decyzji w trybie autokontroli, wynikającym z przepisów art. 132 kpa.

Zastosowanie art. 132 kpa

W okresie objętym kontrolą do Starosty Sochaczewskiego wpłynęło ogółem 38 odwołań, z czego w przypadku 17 złożonych odwołań zastosowano tryb autokontroli z art. 132 kpa, a 21 odwołań przekazano do organu II instancji. Skontrolowane zostały wszystkie sprawy, w których zastosowano przepisy art. 132 kpa w 2016 r.

W 6 sprawach z łącznej liczby 17 spraw zastosowanie przez organ I instancji trybu autokontroli własnych decyzji było zasadne. W pozostałych sprawach zastosowanie przepisów art. 132 kpa było nieuzasadnione i brak było podstaw do uchylenia bądź zmiany decyzji. Kontrola wykazała w tym zakresie następujące nieprawidłowości:

- w 3 sprawach uwzględniono odwołania, pomimo iż zawierały one braki formalne (odwołania te nie były podpisane przez osoby, które je wniosły), nie wzywano do uzupełnienia braków formalnych,
- w 3 sprawach uwzględniono odwołania, pomimo iż wpłynęły do Starosty Sochaczewskiego przed dniem doręczenia decyzji, stanowiącej przedmiot zaskarżenia, bądź po upływie terminu 14 dni do wniesienia odwołania, liczonego od dnia doręczenia decyzji,
- w większości skontrolowanych spraw w podstawie prawnej decyzji wydawanych w trybie autokontroli wskazywano jedynie art. 132 kpa, bez podania przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy mających zastosowanie w każdej ze spraw oraz bez podania przepisów uprawniających organ do wydania decyzji, tj. art. 9 ust. 1 pkt 14 tejże ustawy,
- w większości spraw ograniczano się jedynie do uchylenia zaskarżonych decyzji i nie orzekano co do istoty sprawy,
- w 2 przypadkach pisma złożone przez osoby, które utraciły status bezrobotnego w związku z niestawiennictwem, a w których to pismach podane zostały jedynie przyczyny niestawiennictwa z prośbą do Urzędu Pracy o usprawiedliwienie nieobecności na obowiązkowej wizycie, potraktowano jako odwołania od decyzji orzekającej o utracie statusu osoby bezrobotnej,

- w 6 przypadkach uwzględniono odwołania, dotyczące utraty statusu bezrobotnego w związku z niestawiennictwem, pomimo iż osoby bezrobotne nie zachowały terminu 7 dni na poinformowanie o przyczynie niestawiennictwa, a ponadto podawana w odwołaniu przyczyna nie była uzasadniona,
- uzasadnienia faktyczne i prawne wydanych decyzji formułowano w sposób zbyt lakoniczny, nie odnosząc się szczegółowo do dowodów, na których organ oparł się, wydając rozstrzygnięcie w danej sprawie oraz nie przytaczano i nie wyjaśniano podstaw prawnych orzeczenia.

Zastosowanie art. 145 kpa

Wszystkie decyzje w powyższym trybie wydane zostały po wznowieniu postępowania z urzędu. Postępowanie wznowiane było najczęściej w przypadkach gdy:

- osoby zarejestrowane w Urzędzie Pracy utraciły status bezrobotnego w związku z niestawiennictwem, a następnie do Powiatowego Urzędu Pracy w Sochaczewie wpływały dokumenty z których wynikało, iż przed dniem niestawiennictwa osoby te podjęły pracę,
- bezrobotny utracił status w związku z podjęciem zatrudnienia, a następnie do Urzędu Pracy wpływały dokumenty, z których wynikało, że utrata statusu bezrobotnego powinna nastąpić wcześniej z uwagi na podjęcie pracy w innym terminie.

W 19 zbadanych sprawach zastosowanie przepisów art. 145 kpa było uzasadnione, aczkolwiek w każdej ze spraw występowały uchybienia ze strony kontrolowanej jednostki. Kontrola wykazała następujące nieprawidłowości:

- postanowienie o wznowieniu postępowania oraz decyzja, wydana po wznowieniu, wysyłane były do stron postępowania jedną przesyłką pocztową, a tym samym nie zapewniano stronom możliwości czynnego udziału w toczącym się postępowaniu,
- w podstawie prawnej decyzji podawano jedynie art. 151 kpa, bez podania przepisów art. 145 kpa stanowiących podstawę do wznowienia postępowania w danej sprawie,
- w podstawie prawnej decyzji nie podawano przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, uprawniających organ do wydania decyzji, tj. art. 9 ust. 1 pkt 14 tejże ustawy,
- w 6 sprawach wznowiono postępowanie na podstawie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, pomimo, iż w tych przypadkach powinny zostać zastosowane przepisy art. 78 ust. 4 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z uwagi na przyznanie osobie zarejestrowanej w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sochaczewie prawa do jednego ze świadczeń wymienionych w tychże przepisach,

- w dwóch sprawach, których przedmiotem była utrata statusu osoby bezrobotnej z uwagi na rozpoczęcie wykonywania działalności gospodarczej, w decyzji wydanej po wznowieniu postępowania utratę statusu uzasadniono podleganiem przez stronę ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu, nie wskazując na przepisy art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. f, zgodnie z którymi osobą bezrobotną nie może być osoba, która złożyła wniosek o wpis do ewidencji działalności gospodarczej.

Zastosowanie art. 154 kpa

Wszystkie 4 sprawy, w których zastosowano przepisy art. 154 kpa, dotyczyły sytuacji, gdy osobom bezrobotnym wyznaczono termin obowiązkowej wizyty w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sochaczewie, wpisując inną datę w Karcie rejestracyjnej bezrobotnego, a inną w terminarzu wizyt który dostają bezrobotni. Uznawano, iż osoby te zostały wprowadzone w błąd i niestawiennictwo na wyznaczonej wizycie wpisanej do Karty rejestracyjnej nie wynikało z ich winy.

Kontrola wykazała następujące nieprawidłowości:

- uzasadnienia faktyczne i prawne wydanych decyzji formułowano w sposób zbyt lakoniczny, nie odnosząc się szczegółowo do dowodów, na których organ oparł się, wydając rozstrzygnięcie w danej sprawie oraz nie przytaczano i nie wyjaśniano podstaw prawnych orzeczenia. Ograniczano się jedynie do stwierdzenia, iż uchylenie decyzji w trybie art. 154 kpa następuje w związku z wyjaśnieniem przyczyny wydania uchylanej decyzji w sprawie niezgłoszenia się w wyznaczonym terminie w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sochaczewie. Zatem z uzasadnienia nie wynika, dlaczego zastosowano powyższy tryb i z jakiego powodu organ postanowił uchylić decyzję,
- nie zawiadamiano stron o wszczęciu postępowania,
- w podstawie prawnej decyzji wskazywano jedynie art. 154 kpa, bez podania przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy mających zastosowanie w każdej ze spraw oraz bez podania przepisów uprawniających organ do wydania decyzji, tj. art. 9 ust. 1 pkt 14 ww. ustawy,
- ograniczano się jedynie do uchylenia zaskarżonych decyzji, nie zawierając merytorycznego rozstrzygnięcia co do istoty sprawy.

Ponadto podkreślić należy, iż potwierdzeniem zapoznania się przez osobę bezrobotną z terminem wizyty w Urzędzie Pracy jest znajdujący się w posiadaniu Urzędu dokument, na którym bezrobotny składa własnoręczny podpis obok daty stawiennictwa, poświadczając tym samym, iż został poinformowany przez Urząd o terminie wizyty. W przypadku Powiatowego Urzędu Pracy w Sochaczewie terminy wizyt wyznaczane są w Karcie rejestracyjnej bezrobotnego. Terminarz

wizyt stanowi jedynie ułatwienie dla osób bezrobotnych w zapamiętaniu daty wizyty. Nie jest to jednak dokument potwierdzający zapoznanie się z terminem stawiennictwa.

Zastosowanie art. 155 kpa

Kontrola wykazała następujące nieprawidłowości:

- w 3 przypadkach w aktach spraw brak było zgody stron na zmianę decyzji w trybie art. 155 kpa, która jest obligatoryjna przy wydawaniu decyzji w tymże trybie,
- w 4 przypadkach wydano decyzje w trybie z art. 155 kpa, pomimo iż zachodziły przesłanki do wznowienia postępowania, ponieważ wyszły na jaw nowe okoliczności faktyczne nieznane organowi w dniu wydania decyzji,
- w 6 przypadkach zmieniano w trybie art. 155 kpa decyzje, na mocy których strona nie nabyła żadnych praw, pomimo iż zgodnie z przepisami art. 155 zmieniona może zostać decyzja ostateczna, na mocy której strona nabyła określone prawa,
- w 2 sprawach wydano decyzje w trybie art. 155 kpa orzekające o przyznaniu prawa do zasiłku dla bezrobotnych bez uchylecia bądź zmiany wcześniejszych decyzji. Jedna z decyzji orzekała o uznaniu za osobę bezrobotną i odmowie przyznania prawa do zasiłku, druga zaś o uznaniu za osobę bezrobotną i przyznaniu prawa do zasiłku w wysokości 80% podstawowej kwoty zasiłku. Zgodnie zaś z przepisami art. 155 organ nie wydaje odrębnej decyzji, rozstrzygającej tylko i wyłącznie co do istoty sprawy, lecz uchyla bądź zmienia decyzję, stanowiącą przedmiot postępowania,
- w 1 sprawie wydano w trybie art. 155 kpa decyzję orzekającą o przywróceniu statusu osoby bezrobotnej, pomimo iż bezrobotny nie zachował terminu 7 dni na poinformowanie o uzasadnionej przyczynie niestawiennictwa.

Po analizie wyników kontroli, Wojewoda Mazowiecki ocenił realizację zadań przez kontrolowaną jednostkę w sposób następujący:

- pozytywnie pomimo nieprawidłowości – w zakresie stosowania przepisów dotyczących wznowienia postępowania,
- negatywnie – w zakresie stosowania przepisów art. 132, 154 i 155 kpa.

Przedstawiając powyższe ustalenia, zobowiązuję Pana Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Sochaczewie do podjęcia następujących działań:

1. Stosować tryb autokontroli z art. 132 kpa jedynie w przypadkach, w których odwołania wniesione przez stronę zasługują w całości na uwzględnienie i istnieją przesłanki do zmiany lub uchylecia zaskarżonych decyzji, przywiązując szczególną wagę do 7 dniowego terminu na usprawiedliwienie niestawiennictwa oraz do oceny tego, czy podawana przyczyna nieobecności na wizycie może zostać uznana za uzasadnioną. Brak jest możliwości zastosowania trybu z art. 132 kpa, jeżeli odwołanie nie zostało podpisane, zostało złożone przed doręczeniem decyzji, której dotyczy lub z uchybieniem terminu do wniesienia takiego środka zaskarżenia.
2. W przypadku wznowienia postępowania na podstawie art. 145 kpa i wydania postanowienia w tej kwestii, przed podjęciem rozstrzygnięcia zapewniać stronie możliwość wzięcia czynnego udziału w toczącym się postępowaniu oraz wypowiedzenia się co do zebranych materiałów dowodowych.
3. Gdy w danej sprawie zachodzą okoliczności wskazane w art. 78 ust. 4 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, należy stosować ww. przepisy dotyczące pozbawienia statusu osoby bezrobotnej oraz prawa do zasiłku za okres pobierania danego świadczenia, nie zaś tryb wznowienia postępowania z art. 145 kpa.
4. Decyzje na podstawie art. 155 kpa należy wydawać jedynie wówczas, gdy w danej sprawie w pierwszej kolejności nie mają zastosowania przepisy dotyczące wznowienia postępowania. Ponadto art. 155 kpa powinien być stosowany jedynie po pisemnym wyrażeniu przez stronę zgody na zmianę decyzji w tymże trybie oraz wyłącznie w sprawach, w których strona na mocy wydanej wcześniej decyzji nabyła określone prawa.
5. W podstawie prawnej wydawanych decyzji, oprócz wskazania przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, zamieszczać przepisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, mające zastosowanie w danej sprawie, jak również przepisy kompetencyjne, uprawniające organ do wydania decyzji. Ponadto w sentencji decyzji uchylających, zawierać orzeczenie co do istoty sprawy. W decyzjach wskazywać szczegółowe uzasadnienie prawne oraz faktyczne podjętego

rozstrzygnięcia, z podaniem dowodów i ustalonych w toku postępowania faktów, na których organ to rozstrzygnięcie oparł.

Zgodnie z art. 113 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, Urząd Pracy może w terminie 14 dni od dnia otrzymania zaleceń, uwag i wniosków, zgłosić do nich zastrzeżenia do Wojewody Mazowieckiego za pośrednictwem Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie.

W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń, Urząd Pracy w terminie 30 dni obowiązany jest do powiadomienia Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie o realizacji zaleceń.

W przypadku uwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń, Urząd Pracy w terminie 30 dni obowiązany jest do powiadomienia Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie o realizacji zaleceń z uwzględnieniem zmian wynikających z zastrzeżeń.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Wioletta Kucharska

Dyrektor

Wydziału Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Adresat;
2. Starosta Sochaczewski.

